

Ostrołęka

Współpraca bilateralna
w ramach Polsko-Szwajcarskiego
Programu Rozwoju Miast

29.08.2025

Głównym celem Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy jest zmniejszanie różnic społeczno-gospodarczych w Unii Europejskiej i w Polsce dzięki dalszemu wzmocnieniu współpracy dwustronnej pomiędzy Szwajcarią a Polską. Celem Programu jest podniesienie jakości życia mieszkańców średnich miast w Polsce, a poprzez to, zmniejszenie różnic społeczno-gospodarczych w kraju.

Całkowity budżet Programu wynosi ponad 375 mln CHF, w tym 320 mln CHF wsparcia szwajcarskiego oraz wkład krajowy. Dwa główne filary Programu:

- Polsko-Szwajcarski Program Rozwoju Miast – 328 mln franków szwajcarskich (278 mln wkładu Szwajcarii i 49 mln wkładu Polski),
- Program Badania Naukowe i Innowacje – 41 mln franków szwajcarskich (35 mln wkładu Szwajcarii i 6 mln wkładu Polski),

Z **Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast** zostaną sfinansowane projekty wspierające zrównoważony rozwój ukierunkowany na gospodarkę, środowisko i społeczeństwo oraz wzmacniające zarządzanie strategiczne w miastach. Przewidziano też wymianę dobrych praktyk z partnerami szwajcarskimi.

Środki przeznaczone na współpracę bilateralną dla jednostkowego projektu: 150.000 CHF

Instytucje zaangażowane w projekt w Szwajcarii i Polsce:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss State Secretariat for Economic Affairs SECO

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

Embassy of Switzerland in Poland

ENCO
urbaplan

Ostrołęka

- **Liczba mieszkańców:** 47 696
- **Powierzchnia:** 33,5 km²
- **Lokalizacja:** województwo mazowieckie, położone przy drodze krajowej DK 53 oraz przy drogach wojewódzkich 526, 544 i 760, 32km od drogi szybkiego ruchu S8 i S61, odległość od Warszawy 120 km (90 minut), najbliższe lotnisko w Warszawie
- **Rola miasta w regionie:** funkcja subregionalna skupiająca usługi ponadlokalne
- **Miasta partnerskie:** Meppen (DE) 1994, Balassagyarmat (HU) 2000, Alytus (LT) 2002, Mosty (BY) 2002, Pryluky (UA) 2006, Lagodekhi (GU) 2009, Sokal (UA) 2022, Zasław (UA) 2022, Warasz (UA) 2024.

Tożsamość i potencjał

Kluczowe sektory gospodarki

Ostrołęka jest siedzibą powiatu grodzkiego, to istotne miasto dla przemysłu energetycznego (Energa Elektrownie Ostrołęka S.A. zapewnia prowadzenie ruchu Krajowego Systemu Elektroenergetycznego), celulozowo-papierniczego (firma Stora Enso Ostrołęka to jeden z największych zakładów celulozowych w Polsce), spożywczego (zwłaszcza oparty na przemyśle mleczarskim). W sektorze przemysłowo-budowlanym zarejestrowanych jest prawie 20% firm.

Lokalne specjalizacje

Wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej, produkcja papieru, produkcja materiałów budowlanych, branża rolno-spożywcza (m.in. wspomniane wcześniej oraz Ytong, OSM Piątnica i Zakłady Mięsne PEKPOL), obszar oddziaływania kultury kurpiowskiej.

Edukacja ponadpodstawowa – kierunki rozwoju zawodowego

W 202 oddziałach szkół ponadpodstawowych zawodowych i ogólnokształcących uczy się w sumie 5792 uczniów (wg danych na 22.09.2025r.).

Poszczególne szkoły ponadpodstawowe mają podpisane umowy o współpracę m.in. z firmą TARGOR-TRUCK Sp. z o.o. (zawód: Kierowca-mechanik), Mazowiecką Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa, Wyższą Szkołą Informatyki i Zarządzania (w zakresie nauczania informatyki), Policją i Strażą Graniczną (szkolenia w oddziale o profilu mundurowym), Firmą Zoetis Polska sp. z o.o. (kierunek: technik weterynarii), Okręgową Spółdzielnią Mleczarską w Piątnicy (zawód: technik przetwórstwa mleczarskiego), firmą SPS Handel (zawód: technik handlowiec), z Cukiernią-Piekarnią Jacek Romanowski (zawód: technik technologii żywności, specjalność cukiernik)

Genius loci

Ostrołęka to miasto położone nad **rzeką Narwią**, w sercu **Kurpiowszczyzny**. Łączy naturalne piękno Puszczy Kurpiowskiej z bogactwem kulturowego dziedzictwa regionu i pełni symboliczną rolę „**bramy Mazur**”. Rzeką Narew stanowi tu nie tylko oś geograficzną, lecz także **źródło tożsamości i dumy mieszkańców** – od wieków kształtując krajobraz, gospodarkę i styl życia, a dziś będąc **miejscem rekreacji i integracji społecznej**.

To właśnie z Ostrołęki pochodzili znani twórcy i badacze, jak poeta Dionizy Maliszewski, który rozstawił miasto i region w całym kraju. Osobą bardzo dobrze rozpoznawaną w Europie i na świecie jest **gen. Józef Bem (1794–1850)**, żołnierz Wojska Polskiego, uczestnik powstania listopadowego, a później bohater Węgier i Turcji.

Dziedzictwo miasta przypominają liczne zabytki, w tym **Sanktuarium św. Antoniego** – ważny ośrodek duchowy i architektoniczny, **Mauzoleum Poległych w Bitwie pod Ostrołęką** wraz z **XIX-wiecznym carskim fortem** – miejsca pamięci narodowej i świadectwa burzliwych dziejów regionu, a także **Kościół pw. św. Wojciecha**, jeden z najstarszych sakralnych obiektów miasta.

Ostrołęka znana jest także z **przemysłu papierniczego**, który przez dziesięciolecia budował jej gospodarcze fundamenty i stanowił znak rozpoznawczy miasta. To dzięki niemu Ostrołęka zajęła ważne miejsce na mapie polskiego przemysłu, a kolejne pokolenia mieszkańców związały swoje życie zawodowe z tą gałęzią gospodarki.

fot. Most im. gen. A. Madalińskiego na rzece Narew

fot. Panorama Ostrołęki nocą

Nasz projekt w PSPRM

Tytuł projektu: Ostrołęka – młodzi w centrum

Najważniejsze działania:

- Centrum Inicjatyw Młodzieżowych
- Zielona i ekologiczna przestrzeń
- Budowa Przedszkola Miejskiego nr 16 „Kraina Odkrywców” w Ostrołęce

Kluczowe rezultaty

- Stworzenie nowoczesnych przestrzeni do integracji i aktywności społecznej mieszkańców.
- Zwiększenie efektywności systemu gospodarowania odpadami.
- Opracowanie i wdrożenie polityk z zakresu adaptacji do zmian klimatu.
- Podniesienie kompetencji administracji publicznej oraz poprawa jakości zarządzania miastem.

Całkowity budżet projektu: 76 027 720,00 PLN (16 895 049,00 CHF)

Inspiracja dla Centrum Młodzieżowego pochodzi z miasta partnerskiego Ostrołęki, niemieckiego Mappen

Partnerem w projekcie jest granicząca bezpośrednio z Miastem - Gmina Rzekuń, która realizować będzie działanie pn. Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Teodorowo z pomieszczeniem ukrycia doraźnego – etap II.

Współpraca bilateralna w PSPRM

Nasza motywacja - Ostrołęka potrzebuje **mentora** i **inspiratora** w zakresie tworzenia nowoczesnych rozwiązań współpracy z młodzieżą. Chcemy skorzystać z doświadczeń miast szwajcarskich, które wypracowały skuteczne modele „żywych laboratoriów” oraz platform współpracy, łączących samorząd, organizacje społeczne i mieszkańców. Szwajcaria jest dla nas przykładem miejsca, gdzie edukacja ekologiczna, partycypacja społeczna i zrównoważony rozwój są praktykowane w sposób systemowy. Liczymy, że transfer dobrych praktyk do lokalnych warunków Ostrołęki pozwoli skuteczniej odpowiadać na wyzwania migracji młodych ludzi oraz ich niskiego zaangażowania w życie społeczne.

Cel, który chcemy osiągnąć to większe zaangażowanie młodzieży w życie społeczne, kulturalne i ekologiczne miasta, *aby w rezultacie* ograniczyć ich migrację do większych miast i stworzyć warunki do rozwoju *osobistego i zawodowego* w miejscu zamieszkania. Dzięki współpracy bilateralnej chcemy rozwinąć działalność Centrum Inicjatyw Młodzieżowych jako przestrzeni spotkań i aktywności społecznej oraz stworzyć trwały model edukacji ekologicznej. Współpraca ma doprowadzić do wzmocnienia kapitału społecznego i poczucia przynależności młodych mieszkańców do miasta.

Zespół Miejski posiada doświadczenie w realizacji projektów infrastrukturalnych i społecznych, a także wdraża nowe rozwiązania w zakresie współpracy międzygminnej w ramach Partnerstwa Ostrołęckiego Obszaru Strategicznej Interwencji. Posiadamy know-how w pracy w projektach o zasięgu lokalnym, jak i międzynarodowym.

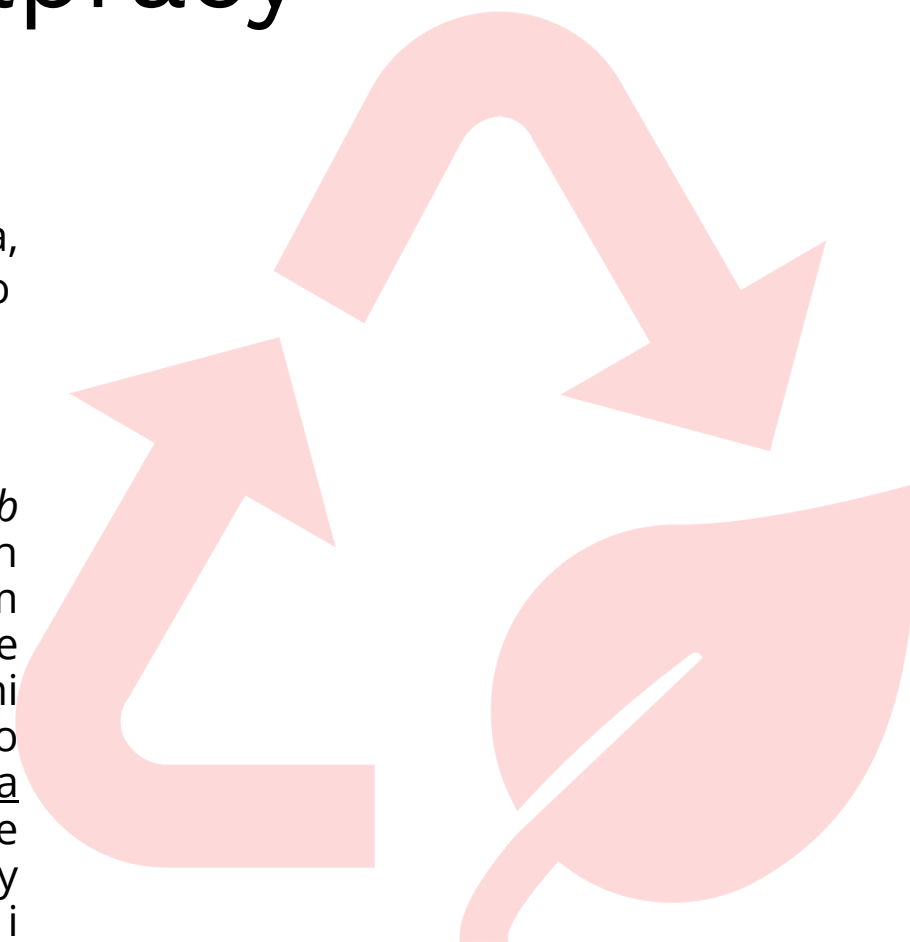
Obszary i formy współpracy

Obszary:

- Aktywizacja i animacja społeczna młodzieży
- Rozwój przestrzeni zielonych, edukacja ekologiczna, adaptacja do zmian klimatu, gospodarka obiegu zamkniętego
- Rozwój kapitału ludzkiego

Proponowane formy wsparcia/współpracy:

spotkania organizacyjne on-line, wizyty i rewizyty studyjne, *job shadowing* dla pracowników instytucji publicznych i organizacji pozarządowych, konsultacje 1:1 z zespołem eksperckim z miasta partnerskiego, prace warsztatowe z udziałem przedstawicieli obu miast, dzielenie się przykładami wdrożeń, benchmarkami, wspólne opracowanie jednego dokumentu z dwoma wersjami lokalnymi współdziałania młodzieży z samorządem, wspólne działania angażujące lokalne społeczności (np. młodzież, seniorów; przedsiębiorców), projekty edukacyjne *dotyczące mobilności* (w ramach edukacji formalnej i *nieformalnej*), międzynarodowe forum lokalnych liderów, w tym młodzieżowych, organizacja międzynarodowego *hackathon* społecznego.

Od czego możemy zacząć?

Propozycja pierwszych kroków:

- spotkanie on-line umożliwiające wzajemną prezentację obu potencjalnych partnerów,
- identyfikacja tematów możliwej współpracy,
- wyznaczeniu zespołów roboczych – w zależności od obszaru tematycznego,
- spotkania robocze on-line służące opracowaniu planu działań w poszczególnych obszarach tematycznych,
- wspólne opracowanie budżetu działań bilateralnych

Jakim doświadczeniem możemy się podzielić?

Ostrołęka jest liderem **rozwijającej się współpracy międzygminnej** w ramach Ostrołęckiego Obszaru Strategicznej Interwencji. Jest to platforma rozwiązywania problemów społecznych, gospodarczych i infrastrukturalnych całego subregionu. Wspólnie z partnerami realizujemy działania na rzecz poprawy mobilności i transportu, m.in. budowa nowego mostu na Narwi, wymiana taboru komunikacji publicznej na zeroemisyjny oraz przygotowanie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej.

Nasze doświadczenie obejmuje również **realizację projektów o charakterze międzynarodowym** z miastem Mosty (BY). W ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina powstało w Ostrołęce nowoczesne Multicentrum, oferujące szeroką gamę zajęć edukacyjnych dla różnych grup społecznych, w tym skomputeryzowaną naukę twórczości artystycznej, środowiska muzycznego oraz podstaw techniki i robotyki.

Ważnym obszarem naszych działań jest także **turystyka i rekreacja**. Realizując projekt „Pisa–Narew szlak aktywnej turystyki wodnej” we współpracy z samorządami województw mazowieckiego, warmińsko-mazurskiego i podlaskiego, zagospodarowujemy nadbrzeże Narwi jako nowoczesną przestrzeń wypoczynku i integracji mieszkańców oraz gości.

Naszą siłą jest również gotowy i doświadczony zespół, który z sukcesem prowadzi różnorodne przedsięwzięcia – od projektów infrastrukturalnych, przez społeczne i edukacyjne, aż po te związane ze zdrowiem.

Dane kontaktowe - miasto

Osoba do kontaktu:

Aneta Gutowska-Grucelska

Sekretarz Miasta Ostrołęki

Bezpośredni e-mail:

aneta.grucelska@um.ostroleka.pl

Bezpośredni telefon:

(+48) 29 765 42 05 mob. +48 573 135 549

Kompetencje językowe:

język angielski A2

rys. Henryk Krauze – Ratusz Ostrołęka

PL: Związek Miast Polskich

Hanna Leki tel: +48 661 545 141

Katarzyna Paczyńska tel: +48 605 552 471

Alicja Stachowiak tel: +48 663 232 232

zagranica@zmp.poznan.pl

CH: ENCO Urbaplan (SSMP)

Maren Kornmann

maren.kornmann@enco-ag.ch

Nina Dausch

nina.dausch@enco-ag.ch

Tel: +41 61 965 99 00

Franka Kling

f.kling@urbaplan.ch; Tel: +41 588 170 000

